

som ikke vilde blive udlosset, og at altsaa en betydelig Værdi var i Fare for Ødelæggelse.

Man maatte derefter imødesee, at hvis man fortsatte Forsendelsen af Landbrugsvarer til England, vilde den direkte Følge blive uhyre Tab. Vi saa selvfølgelig den Gang meget vel den Udvej, som jeg ser at Hr. Theilmann senere har nævnt i en Avis, nemlig at man kunde undlade at sende Varer af Sted. Men ogsaa dette sidste vilde være en Fare for det danske Landbrug og det danske Samfund, som vi ikke vilde række Haand til. Jeg undres i høj Grad over, at Landbrugets Ledere ikke øjnede den Fare, som Undladelse af Forsendelser rummede. Landbrugseksporten er jo for Danmark blevet en vigtig nationaløkonomisk Faktor og af særdeles stor Betydning for Valutaforholdene og for Handelsbalancen — og jeg har jo ogsaa et Medansvar for den Lovordning vedrørende Valutaforholdene, som nylig var gennemført, og som jeg vidste før eller senere kunde blive paavirket af en langvarig Standsning af vor Udførsel til Udlandet. Endelig er det da utvivlsomt ogsaa af Vigtighed, at Danmark bevarer vundet Marked. Naar Danmark saa længe og saa godt har bevaret sit Marked i England for Landbrugsprodukterne, er det ganske sikkert ikke mindst, fordi Danmark leverer regelmæssigt og ensartet, medens andre, der har forsøgt at trænge sig frem, endnu ikke er naaet til en saadan Fuldkommenhed, at denne ensartede og regelmæssige Levering har kunnet præsteres.

Alt dette talte saa vist for, at man ikke med Sindsro skulde imødesee en Standsning af den danske Tilførsel til det engelske Marked. Og endelig er der en Omstændighed, som dog vel ogsaa kommer i Betragtning, nemlig at en længere Tids Standsning naturligvis maatte blive i høj Grad økonomisk følelig for de smaa Landbrugere, der ikke med samme Flothed som den Mand, der udtalte sig offentligt, kunde sige: Vi kan lade være med at sende Varer af Sted indtil videre. Det kunde nogle sige, men mange i vort Land, hvor Landbruget har den særegne Karakter, det har, kunde ikke med Sindsro se paa, at der i Uger ingen Varer afskibedes, og at de smaa Landbrugere ingen Indtægter kunde gøre sig Haab om.

Altsaa, Hensynet til de Landmænd, der ikke kunde taale en saadan Standsning, Hensynet til Erhvervet, der ikke burde løbe den Risiko at blive slaaget ud af Markedet, ja, end ikke at Konkurrenters Fordæste forbedredes, Hensynet til vor Valutaforhold, som kom i Fare, idet de kunde

paavirkes i højst uheldig Retning, og endelig Muligheden af, at man søgte at gennemføre en fortsat Afskibning med Ødelæggelse af Varerne som Resultat, alle disse for Landet og Landbruget vægtige Grunde, som Landbruget maaske ikke selv rigtig har haft Øje for, maatte opfordre Regeringen til at tilstræbe en Løsning, da vi, som sagt, ansaa det som et Brud paa Forudsætninger, at Krigen var ført ind paa dette Omraade, og vi fra første Færd, før Transportstrejken blev offentlig omtalt, havde gjort, hvad vi mente at kunne gøre, for at hindre en saadan katastrofal Udvikling.

Denne Tilstand for Landbruget, jeg her har nævnt, opstod jo netop paa det Tidspunkt, da jeg fik den frygtelige Tanke ved Lov at løse Sagen. Før denne Tid, før Dagene omkring den 5. Juni, var denne Tilstand, som bekendt, ikke opstaaet, da havde man søgt at komme af med Varerne, og Skibene var ogsaa blevet losset, indtil vi nu fik Underretning om, at et Skib blev liggende. Men derfor opstod Nødvendigheden af et Indgreb ogsaa først den 4. til 5. Juni. Jeg har set, nogle Blade har undret sig over, at der gik saa lang Tid, før vi gjorde dette Skridt — man skal naturligvis gøre de rigtige Skridt paa de rigtige Tider —, man har sagt, at naar vi havde ventet halvtredie Maaned, kunde vi ogsaa vente nogle Uger længere. Der var nu, efter vor Mening, ikke Tid til at vente, hvis vi ikke vilde ind i den for Landbruget farlige Udvikling, som jeg nylig har nævnt. Rigsdagen kunde være indkaldt, lad os sige til den 10. Juni, og en eller flere Ugers Forhandling var jo dog rimelig. Naar jeg nu ser, hvor meget man beskæftiger sig med en Lov, om hvilken man i Forvejen er enig, maa jeg nok spørge, hvad man kunde have faaet ud af en Lov, hvorom der dog med nogen Ret kunde være delte Meninger. Men saa var Ødelæggelsen sket! Hvis vi havde fulgt de Røster, der sagde, at vi kunde vente nogle Uger, vente saa længe, som det var nødvendigt af Hensyn til Forhandlinger i Rigsdagen, saa vilde Ødelæggelsen være sket under den ene eller den anden af de Former, jeg nys nævnte.

Og for alt dette vilde, som sagt, Ministeriet ikke tage Ansvar. Uanset, hvem der havde Skyld i Misæren, saaledes som den forelaa, vilde vi ikke have Ansvar for Galskab og Ødelæggelse. Og heri var vi jo i fuld Overensstemmelse med Befolkningen, med de halvfems eller nogle og halvfems Procent. Naar vi ønskede at